SPECIAL FAX

ΙΟΥΝΙΟΣ 2003
1000+4

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΑ

De Profundis

Ο πραγματικός τίτλος του κειμένου που ακολουθεί είναι: «Η τεχνολογία της μεταρρυθμίσεως», που συμπληρώνεται από τον υπότιτλο: «Επτά κανόνες, επτά αρχές και επτά απαντήσεις για την μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό». Το εν λόγω θέμα απετέλεσε το αντικείμενο πρόσφατης πολιτικής ομιλίας ενός εκ των πολιτικών μας ταγών, ο οποίος παραβιάζων τους χαμηλούς τόνους των μέχρι τούδε πολιτικών του εκδηλώσεων, κατέπληξε τους πάντες με τις τολμηρές μεταρρυθμιστικές του προτάσεις, τις θαρραλέες πολιτικές του ιδέες και την αυστηρή αυτοκριτική των λαθών της πολιτικής παράταξης στην οποίαν ανήκει. Ο ευθαρσής λόγος του Σωκράτη Κοσμίδη είναι ένα κείμενο το οποίο πρέπει να διαφυλαχθεί και υπό την έννοια αυτήν, παραφράζοντας ποιητική αδεία αποκλειστικά τον πραγματικό του τίτλο, το αναδημοσιεύουμε στη συνέχεια αυτούσιο, στο παρόν φύλλο το πρώτο μέρος του και στο επόμενο τη συνέχεια και το τέλος (Οι επισημάνσεις δικές μας).

Σ. ΚΟΣΜΙΔΗΣ

«Αύριο λες, και μέσα σ΄ αυτή τη μικρή αναβολή
παραμονεύει ολόκληρο το πελώριο ποτέ».

Με αυτόν τον απέριττο στίχο, ο **ποιητής Τάσος Λειβαδίτης** καθρεφτίζει το **συντηρητισμό ως το μεγάλο εχθρό κάθε μεταρρυθμιστικής προσπάθειας.**

Συντηρητισμός είναι η **άγνοια, η παραπληροφόρηση κι ο συντεχνιασμός.** Είναι **η αδιαφορία, η κατεστημένη αδράνεια και το βόλεμα.** Είναι η **υποταγή της κοινωνίας στα συμφέροντα των λίγων. Κάθε φορά και κάποιων άλλων «λίγων». Συντηρητισμός είναι ο δισταγμός, η αναποφασιστικότητα κι η αναβλητικότητα.**

Όμως ποτέ ο συντηρητισμός δεν κατορθώνει να ματαιώσει οριστικά την **πρόοδο.** Η πραγματική μεταρρύθμιση καθίσταται **αναγκαία, χρήσιμη ή και πιεστική.** Όλα ρέουν για να θυμηθούμε τον **Ηράκλειτο** και ίσως μόνο το γιασεμί στο στίχο του **Σεφέρη** μένει πάντοτε λευκό, είτε βραδιάζει είτε φέγγει. Από τις προσωπικές έως τις διεθνείς σχέσεις, τίποτε δεν μένει για πάντα το ίδιο, **όλα αναθεωρούνται, όλα μεταρρυθμίζονται.**

Κάθε μεταρρύθμιση, κάθε αλλαγή χρειάζεται την ψυχή μας. Μαζί με **την ψυχή μας** χρειάζεται και η γνώση της τεχνολογίας της μεταρρύθμισης, δηλ. κάποιων γενικά παραδεδεγμένων κανόνων.

Καταγράφω συνοπτικά και σε τίτλους **επτά κανόνες** που απαντούν στο ερώτημα πως σχεδιάζεται και προωθείται **η μεταρρύθμιση, ποια η τεχνολογία της.**

Πρώτον: Αποτύπωση, ακτινογράφηση, χαρτογράφηση, απεικόνιση, ανατομία του θεσμού, του

Η συνέχεια στην τέταρτη σελίδα

Διαβάστε ακόμη :

Ασφαλείς διακρίσεις
Του Κώστα Κόλμερ
(Σελ. 2)

Στα γρήγορα
Σύντομες ειδήσεις και σχόλια επί των ασφαλιστικών δρωμένων
(Σελ. 3)

και όπως πάντα...
Τα «Γαλη-κά» της Γατοπαρέας
(Σελ. 7)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΑΜΠΟΥΡΑ • ΝΙΚΗΣ 10 - 164 51 ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ • ΤΗΛ.: 99 28 319 - 99 28 259 • FAX: 99 31 678 - 99 67 173 - 99 34 114 • E-MAIL: faxnews@hol.gr

Ασφαλείς διακρίσεις

Του Κώστα Κόλμερ

Η τέχνη της ασφαλίσεως στηρίζεται, ως γνωστόν, στην διάκρισι του κινδύνου. Την αρχήν αυτή προσπαθούν να καταργήσουν οι **αρχές της Ευρωπαϊκής Ενώσεως** ως η εν Ελλάδι καθεστηκυία τάξις (κν.regime) την γενική εφαρμογή των νόμων.

Συμφώνως προς τους **Financial Times** της 31ης Μαρτίου ε.έ. , η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** σχεδιάζει την εξάλειψι της διακρίσεως των δύο φύλων εις διαφόρους ασφαλιζομένους κινδύνους, από των ασφαλίστρων έως και της αποζημιώσεως **αιτία θανάτου ή συνταξιοδοτήσεως.**

Ως επιχείρημα προβάλλεται **η αρχή ισότητος των φύλων** και συνεπώς , η ανάγκη άρσεως των διακρίσεων εις βάρος των ησφαλισμένων γυναικών.

Κατά την κρατούσα διεθνώς πρακτικήν, οι γυναίκες επλήρωνον μέχρι τούδε **υψηλότερα ασφάλιστρα** διά την κάλυψι της υγείας (επί τη βάσει της διαγνώσεως ότι επισκέπτονται συχνώτερα τον ιατρό) και ελάμβανον, ενδεχομένως, μικροτέρα σύνταξιν, εν σχέσει πρός τους άνδρας ησφαλισμένους (επί τη προοπτική στατιστικής μακροβιώσεως των).

Εν τούτοις, η **Κομμισσιόν** υποστηρίζει τώρα, ότι όλες οι γυναίκες δεν επιβιώνουν των ανδρών – αντιθέτως πεθαίνουν τώρα ενωρίτερον, αφ'ής ανέλαβον... **ανδρικά βάρη** – ούτε κοστίζουν ιατροφαρμακευτικώς περισσότερον των ανδρών.

- «Υπάρχουν πλείστοι όσοι παράγοντες, περιλαμβανομένων του **τρόπου ζωής** (lifestyle) και της **κληρονομικότητος** (family medical history), που επηρεάζουν τ' ασφαλιστήρια ζωής περισσότερον της απλής διαφοράς του φύλου» **ανέφερε εκπρόσωπος της Κομμισσιόν.**

Ελησμόνησεν όμως, ο **κομμισάριος**, ότι οι ασφαλιστές χρεώνουν τ' ασφάλιστρα **επί τη βάσει στατιστικών στοιχείων** – και όχι ως **male chauvinist pigs** (**«αρσενοϋπεροπτικά γουρούνια»**).Λχ.όταν πρόκειται περί ασφαλίσεως γυναικός-οδηγού ΙΧ αυτοκινήτου ή περί ασφαλιστηρίου ζωής (term life insurance) **χρεώνουν χαμηλότερα ασφάλιστρα**, λόγω μικροτέρου στατιστικώς κινδύνου. (σ.Σ.: Οι γυναίκες είναι προσεκτικώτεροι οδηγοί αυτοκινήτου και εκπληρούν πολλούς όρους του ασφαλιστηρίου).

Εάν η πρότασι της **Κομμισσιόν** περάσει (απαιτείται ομοφωνία των 15 χωρών μελών) τότε πάει περίπατον η **εξατομίκευσι του κινδύνου...** Ημπορεί ακόμη και να βλάψει και τα γυναικεία συμφέροντα, συμφώνως πρός την **Committee Europeen des Assurances.**

Υπισθεν της φεμινιστικής προτάσεως, βεβαίως δεν κρύπτεται άλλη από την γνωστήν Ελληνίδα επίτροπον κ.**Άννα Διαμαντοπούλου** («γνωστή» από την αδυναμία της στας ...μετοχάς! Αλλ'αυτό είναι μία άλλη ιστορία , ώς θα έλεγεν ο Κήπλιγκ).

Η κυρία Άννα μας, ετοιμαζομένη να επιστρέψει οίκαδε μετά από τόσας δάφνας εις **Βρυξέλλας**, εύρεν ευκαιρία νά καταγάγει **εντυπωσιακή νίκην κατά των ασφαλιστικών εταιριών και υπέρ της ισότητος των φύλων**, προτού καθίσει στα σοσιαλιστικά έδρανα της Βουλής των Ελλήνων , εάν πιστεύσωμεν το δημοσίευμα των **Financial Times.** Ούτως οι ασφαλιστικές πρακτικές της εφάνησαν στόχος εύκολος κι' εξεστράτευσεν εναντίον των... **φαλοκρατικών ασφαλιστών, πρός μεγάλον κακοφανισμό των.**

Το ζήτημα, όμως, της διακρίσεως των φύλων είναι ευρύτερον του διαχωρισμού των ασφαλιστικών κινδύνων εις θύλεις και άρρενας. Δεν είναι τυχαίον, ότι ελάχιστες γυναίκες μετέχουν **στα διοικητικά συμβούλια των μεγάλων ξένων εταιριών, στα γενικά επιτελεία στρατού και στις υπόγειες σήραγγες εξορύξεως μεταλλευμάτων** - δια ν' αναφέρωμε μερικές εστίες συντριπτικής ανδρικής παρουσίας, εξ αιτίας της πείρας ή της φυσικής αντοχής, που απαιτείται στις αντίστοιχες θέσεις.

Όπου βιαίως ή και συγκυριακώς παρεβιάσθη ή αρχή της διακρίσεως των φύλων, επί τη βάσει των χαρακτηριστικών των, τ' αποτέλεσμα υπήρξε **αποκαρδιωτικό.** Παράδειγμα η αθρόα είσοδος των γυναικών στο **λειτούργημα του εισαγγελέως εν Ελλάδι.** Οι ιδιότητες της μεγάλης φυσικής και ψυχικής αντοχής, που πρέπει να συνοδεύουν έναν δικαστικό λειτουργόν, όστις επιτηρεί την εφαρμογή των νόμων ελησμονήθησαν την τελευταίαν 25ετίαν, με συνέπεια την εμφάνισι κρουσμάτων, ως εκείνο της κυρίας Κωνσταντίνας Μπουρμπούλια, η οποία ενώ είχεν κώλυμα ασυμβιβάστου, εξ ερωτικού της δεσμού της μετά τινος

δικηγόρου **23 (!) κατηγορουμένων επί χειραγωγήσει μετοχών στο Χρηματιστήριον Αθηνών, το απέκρυψε, μ' αποτέλεσμα την δια βουλεύματος εν παντί απαλλαγή των.**
Δεν θέλομεν να πιστεύομεν ότι η κα Κωνσταντίνα εδωροκήθη υπό των εμπλεκομένων στις χρηματιστηριακές απάτες – ως υπαινίσσονται διάφορες εφημερίδες. Όχι τόσον διότι είναι ασύνηθες στην οδό Σοφοκλέους, **όπου απωλέσθησαν 75 τρις δρχ. εκ της κεφαλαιοποίησεως μετοχών**, όσον ότι άλλοι, υπερκείμενοι της κας εισαγγελέως θα είχον σπεύσει να επωφεληθούν της περιστάσεως, με δραστικές παραπομπές των υποθέσεων στο αρχείον (ορα υπόθεσιν Αθανασούλη και Σιας) ή με «απαλλακτικά βουλεύματα», στα οποία εχρειάζετο η συνέργεια των.
Στην σοσιαλιστική χώρα μας, η διακριτική εφαρμογή του νόμου αποτελεί ήδη από 20ετίας καθεστώς. «Οι σύντροφοι δεν μπαίνουν φυλακή», όπως προηγουμένως «οι κύριοι»,ως θα έλεγεν ο Ηλίας Πετρόπουλος .
Επίσης, από τινος χρόνου, η ηλικία, το φύλλο και η αναπηρία έχουν παραμερισθή ως κριτήρια... ασφαλίσεως των αυτοκινήτων, **πλείστα των οποίων άλλωστε κυκλοφορούν ανασφάλιστα.** Τούτο δε ανεξαρτήτως της επικειμένης οικονομικής καταρρεύσεως του **Επικουρικού Κεφαλαίου** και της **βεβαίας αναβολής ιδρύσεως ανεξαρτήτου Αρχής εποπτείας των εν Ελλάδι εργαζομένων ασφαλιστικών εταιριών, εν όψει εκλογών.** «Στην Ελλάδα ζούμε» ως εδικαιολογήθη και ο **πρωθυπουργός.**

(Οι επισημάνσεις δικές μας).

Στα γρήγορα

● **Η ΕΑΕΕ με Δελτίο Τύπου (2.6.03),** μεταξύ άλλων, **επισημαίνει ότι:** «οι προτάσεις της **Επιτροπής Σταθοπούλου** για τη δημιουργία **νέας ανεξάρτητης εποπτικής αρχής** της **Ιδιωτικής Ασφάλισης** είναι μια σοβαρή βάση για νομοθετικές ρυθμίσεις και η **ΕΑΕΕ ευελπιστεί** πως η **Πολιτεία** θα λάβει σοβαρά υπόψη το πόρισμα της **Επιτροπής** και θα προχωρήσει **σύντομα** στη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών μέτρων για τη **δημιουργία της νέας εποπτικής αρχής, με αποφασιστικές και σαφείς αρμοδιότητες,** η οποία με την **κατάλληλη τεχνοκρατική και αξιοκρατική στελέχωση** θα είναι σε θέση να ασκήσει τις **εκτελεστικές της αρμοδιότητες, διενεργώντας ουσιαστική εποπτεία προς όφελος των ασφαλιζομένων».** (σ.σ.: **μόνον ;**)
Σχόλιο: Γένοιτο !

● Κατά δημοσιογραφικές πληροφορίες, «**το ενδεχόμενο προσφυγής της στη Δικαιοσύνη μελετά η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος** προκειμένου να διεκδικήσει από το **Δημόσιο αποζημιώσεις** για τη βλάβη που έχει υποστεί ο κλάδος της **ιδιωτικής ασφάλισης** από την **πλημμελή εφαρμογή της νομοθεσίας περί εποπτείας των ασφαλιστικών εταιρειών».**
Σχόλιο: Ε, όχι και προσφυγή από την Ένωση **κατά του Δημοσίου !** Μάλλον κατά των **κρατίστων... κρατιστικών** θα έπρεπε να στραφεί η **ΕΑΕΕ...**

● Το **ΕΙΑΣ** ανήγγειλε την οργάνωση **Σεμιναρίου** με τίτλο **«Ανάπτυξη Ικανοτήτων Γραμματέων Σύγχρονων Επιχειρήσεων».** Το Σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί μεταξύ της **Τρίτης 10 Ιουνίου** και της **Τρίτης 17 Ιουνίου** στις αίθουσες του **ΕΙΑΣ.** Εισηγητές του Σεμιναρίου θα είναι ο κ. **Αντώνης Πρόκος** και η κ. **Ντορίτα Αμοράτη,** αμφότεροι **Σύμβουλοι Επιχειρήσεων.** Σκοπός του Σεμιναρίου, μεταξύ των άλλων, είναι και η **αντιμετώπιση «δύσκολων» τύπων συνεργατών (και όχι μόνον προφανώς) καθώς και η διαχείριση χρόνου.**
Σχόλιο: Μέγα το τόλμημα! Εκτός εάν το **Σεμινάριο** αποσκοπεί στην περαιτέρω αύξηση των ικανοτήτων εκείνων εκ των ιδιαιτέρων γραμματέων, **οι οποίες υποκαθιστούν εν παντί τους managers στα έργα τους.** Αλήθεια, πως το **ΕΙΑΣ δεν σκέφθηκε ακόμη να οργανώσει ένα Σεμινάριο και για... managers με σκοπό την απαλλαγή αυτών από την κηδεμονία των γραμματέων τους ;**

Ασμυδαίος

φαινομένου, της κατάστασης, του χώρου, του τομέα, όπου εμφανίζονται πρώτα ή προχωρημένα στάδια παθολογίας, που τείνει να καταστεί ενδημική.

Με άλλα λόγια, **ακριβέστατος εντοπισμός και προσδιορισμός του προβλήματος**. Η αναμφισβήτητη και ασφαλής διάγνωση της παθολογίας συνιστά εγγύηση για την αναζήτηση της προσφορότερης θεραπείας.

Δεύτερον: Δικαιολόγηση της ανάγκης κυβερνητικής παρέμβασης. Αυτό σημαίνει εξήγηση γιατί η παρατηρούμενη παθογένεια απαιτεί μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία της πολιτείας και δεν μπορεί άλλως πως, με άλλα μέσα αυτορύθμισης, να θεραπευθεί. **Η μεταρρύθμιση πετυχαίνει, όταν την παίρνουν στα χέρια τους οι ωφελούμενοι.**

Τρίτον: Πειστικότητα ότι μεταξύ εναλλακτικών λύσεων η επιλογή **της μιας** είναι η προσφορότερη για την επίλυση του προβλήματος. Συναφώς, ποια είναι τα όργανα, τα εργαλεία και τα μέσα εφαρμογής της λύσης. Αναλυτικός σχεδιασμός και χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της δέσμης μέτρων που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου.

Τέταρτον: Ευελιξία, δηλ. διαρκής προσαρμογή και μικροαλλαγές που δεν ακυρώνουν το στόχο. Οι μεταρρυθμιστές πρέπει να βρίσκονται νοερά και διαρκώς γύρω από ένα τραπέζι συνεργασίας και να έχουν υπόψη ότι **συχνά η αλήθεια που νομίζουν ότι αποκάλυψαν δημιουργεί δογματισμό και ορθοδοξία που σκοτώνει.**

Πέμπτον: Επιλογή των συμμαχιών, διαμόρφωση ευνοϊκών συσχετισμών και σχεδιασμός αντιμετώπισης των αντιδράσεων . Βάζοντας πλώρη για κάπου είναι αναγκαίο να ξέρεις ανάμεσα σε ποια μέρη ταξιδεύεις. Επιλογή χρόνου, όπου το μεταρρυθμιστικό ρεύμα κηδεμονεύει πολιτικά και ιδεολογικά.

Έκτο: Διαφανής αξιολόγηση του κόστους και του οφέλους και επικοινωνιακή κατάδειξη της κατανομής των ωφελημάτων για την κοινωνία ή ευρύτερα στρώματα αυτής. Διάλογος με ατζέντα, με αρχή και τέλος, με αντιπαλότητες και συγκρούσεις, χωρίς αδιέξοδες και ατέρμονες συζητήσεις και παραπομπές σε επιτροπές για το θεαθήναι. Λέγεται προσφυώς ότι η καμήλα είναι άλογο που σχεδιάστηκε από επιτροπή.

Έβδομο: Διαρκής παρακολούθηση της υλοποίησης του σχεδίου, διορθωτικές προσαρμογές και παρεμβάσεις, όπου χρειάζονται, συνεχής ενημέρωση του κοινού και ανάδειξη των ωφελημάτων της μεταρρύθμισης.

Σχέδιο, τόλμη, αποφασιστικότητα, ευελιξία, υπομονή και επιμονή, σταθερότητα στόχου, πλειάδα μέσων στη φαρέτρα, συμμαχίες, συνέπεια λόγων και πράξεων, σαφής ιδεολογία και προσανατολισμός, ευνοϊκή συγκυρία και τύχη, είναι τα κλειδιά επιτυχίας της μεταρρύθμισης.

Οι ως άνω κανόνες αφορούν το **τεχνοκρατικό μέρος μιας μεταρρυθμιστικής προσπάθειας**. Όμως, υπάρχουν και αρχές οι οποίες πρέπει να πρεσβεύονται από τους μεταρρυθμιστές. Τις αναφέρω, και πάλι επιγραμματικά:

Πρώτον: Τολμώ να μιλήσω **για φιλοσοφία της μεταρρύθμισης**, δηλ. για κεντρική ιδέα πρωτοβουλιών, για ένταξή τους σ΄ έναν ευρύτερο και μεγάλο οραματικό στόχο, που υπερβαίνει και αφήνει πίσω τις αντιθέσεις. Και το όραμα και ο στόχος πρέπει να είναι **η ισχυρή κοινωνία**, δηλ. **κοινωνία αναπτυσσόμενη σε κλίμα σταθερότητας και ασφάλειας, προόδου και συνοχής, και για μας τους Έλληνες η ισχυρή Ελλάδα.**

Δεύτερον: Τολμώ να μιλήσω για **ηθική της μεταρρύθμισης**, δηλ. για τη στήριξή **της σε αξίες και αρχές**, όπως η ισότητα των ευκαιριών, το κοινό συμφέρον, η ωφέλεια για τους περισσότερους και κυρίως τους αδύνατους, ο σεβασμός στα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και στους δημοκρατικούς θεσμούς. Ηθική που δεν κραδαίνει ρόπαλα και δεν υποκρύπτει ιδιοτελή κίνητρα, όπως «φύγε συ, νάλθω εγώ».

Τρίτον: Τολμώ να μιλήσω για τη **δυναμική των μεταρρυθμίσεων**, δηλ. για την πνοή, τον ψύχραιμο ενθουσιασμό και την πίστη στο εγχείρημα και στη βεβαιότητα ότι αυτό είναι για το καλό της κοινωνίας και των κοινωνών.

Η μεταρρύθμιση δεν είναι πολιορκητικός κλοιός και δεν σηκώνει πολεμικές ιαχές, γιουρούσια ή λαϊκούς αγωνιστές.

Αυτό το έμαθαν ακόμη και οι ποδοσφαιριστές, οι οποίοι ξέρουν πια ότι το τόπι στο διχτάκι μπαίνει με σχέδιο, με κομπίνες, αν θέλετε, και η δίψα για τη νίκη αποτελεί το κίνητρο.

Τέταρτον: Τολμώ να μιλήσω για την **μετριοπάθεια**, την αίσθηση του μέτρου, τη νηφάλια γενναιότητα, το ανοιχτό πνεύμα, τους χαμηλούς τόνους και την αναγνώριση των λαθών σε χειρισμούς μεταρρυθμίσεων, όπως έπραξε άμεσα η κυβέρνηση στην αρχική πρόταση ασφαλιστικής μεταρρύθμισης, την οποία απέσυρε μπροστά στην καθολική αντίδραση. Η διολίσθηση στο δογματισμό απαξιώνει τον μεταρρυθμιστή και ακυρώνει την προσπάθεια του. Η μεταρρύθμιση προωθείται για το συμφέρον της κοινωνίας και όχι για την ικανοποίηση της αυταρέσκειας και του εγωισμού του μεταρρυθμιστή.

Πέμπτον: Τολμώ να μιλήσω **για την συνέπεια στις μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες. Δεν μπορείς να λες, «τέρμα η επιδοματική πολιτική, τέρμα οι ρυθμίσεις χρεών»** που και τα δύο ως θέσπιση κανόνων και αρχών μεταρρυθμίζουν τα ως τώρα ισχύοντα, **και την άλλη μέρα να δίνεις επιδόματα σε μία μερίδα δημοσίων υπαλλήλων ή να χαρίζεις τα χρέη αθλητικών εταιρειών. Δεν μπορεί να λειτουργεί το ΑΣΕΠ και να μονιμοποιείς εκτάκτους. Δεν μπορείς να έχεις κανόνες πολεοδόμησης και να νομιμοποιείς αυθαίρετα. Δεν υπάρχει «επιλεκτική μεταρρύθμιση».** Το μεταρρυθμιστικό πνεύμα ή θα διαπνέεται από συνέπεια ή δεν θα είναι «μεταρρυθμιστικό». **Δεν μπορείς να θεσπίζεις προωθημένους κανόνες, και να τους επιβάλλεις μόνο εν μέρει και όχι για όλους.** Κανόνες για όλα και για όλους, άρα καθαρές σχέσεις και διαφάνεια. Οι μεταρρυθμίσεις, πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις συναφείς περιπτώσεις: Για παράδειγμα, ορθότατα καταργήθηκε η επετηρίδα για το διορισμό εκπαιδευτικών. Συναφώς, κρίνω ότι πρέπει να καταργηθεί η επετηρίδα και στην έναρξη ειδικότητας των ιατρών.

Έκτον: Τολμώ να μιλήσω **για τη μεταρρύθμιση στην ώρα της**, εντός και τόπου και χρόνου. Ούτε νωρίς, σε ακατάλληλους χρόνους **ή χωρίς ολοκλήρωση του σχεδιασμού, ούτε αργά, όταν η ωρίμανση έχει γίνει σήψη.** Θεωρώ εύλογη την κρατούσα συντριπτικά άποψη ότι κάθε μεταρρύθμιση πρέπει να επιχειρείται την επόμενη των εκλογών, έστω την πρώτη διετία. Ανήκω όμως στην ισχνή μειοψηφία που θεωρεί ότι η λαϊκή εντολή είναι για τέσσερα χρόνια και για συγκεκριμένο πρόγραμμα και συνεπώς **συνιστά ολίγον αμοραλισμό και πολιτικαντισμό, όταν στας δυσμάς της θητείας της μια κυβέρνηση κάνει ό,τι τη συμφέρει για να επανεκλεγεί και μόνο.** Πιστεύω ότι π.χ. η σημερινή κυβέρνηση και τώρα μπορεί να προχωρήσει σ΄ εφαρμογή μεταρρυθμιστικών σχεδίων και να έχει γέφυρα τις εκλογές για την ολοκλήρωσή τους, δηλ. 1 χρόνος + τέσσερα.

Έβδομον: Τολμώ να μιλήσω για την **ειλικρίνεια των μεταρρυθμίσεων**. Οι πολιτικές παρατάξεις, αλλά και οι κατ΄ ιδίαν πολιτικοί, στο πλαίσιο του ανταγωνισμού μέσω του εντυπωσιασμού χρησιμοποιούν αυτάρεσκα λέξεις που ασκούν γοητεία στα ακροατήρια, όπως **μεταρρύθμιση, αναβάθμιση, αναμόρφωση, αναδιοργάνωση, ανανέωση, αλλαγή, εκσυγχρονισμός. Κάτω από τα σεντόνια των λέξεων συχνά υπάρχει κενό.** Αρκετοί χρησιμοποιούν και τις λέξεις «άλλο» και «νέο», επιμελώς διατηρώντας το περιεχόμενο ως επτασφράγιστο μυστικό. Και όλα αυτά με δήθεν στόχο την έξοδο από κρίσεις, πραγματικές ή εικονικές, τη θεραπεία παθολογικών καταστάσεων και περαιτέρω προσδοκία την πρόοδο, την ευημερία και το γενικό καλό. **Πολλές μεταρρυθμίσεις εξαγγέλλονται χωρίς ποτέ να προωθούνται.** Πολύς κόσμος θα πιστεύει εύλογα ότι έχουν εφαρμοσθεί. Άλλες μεταρρυθμίσεις επαγγέλλονται ότι θα φέρουν τα πάνω κάτω και διαψεύδονται. Οι θησαυροί αποδεικνύονται άνθρακες. Οι καλές προθέσεις πνίγονται στο βάλτο της πραγματικότητας. Πρόκειται για απάτες και αυταπάτες. Απατηλό είναι το σύνθημα «επανίδρυση του κράτους», λες και τόσες επιτυχίες έλαβαν χώρα από και σε άλλο κράτος.

Ο αληθινός μεταρρυθμιστής ξέρει ότι εργάζεται για την κοινωνία, αλλά και ότι χρειάζεται την κοινωνία όσο τον χρειάζεται κι αυτή.

Ο οργανωτής Ο.Π.Ε.Κ. μας ζήτησε να αναφέρουμε συγκεκριμένα παραδείγματα επιτυχημένης μεταρρύθμισης στα οποία ο καθένας από τους ομιλητές της σημερινής εκδήλωσης είχε καθοριστική συμβολή. Πριν καταπιαστώ με τις επτά απαντήσεις σε ισάριθμα ερωτήματα, **θα αναφέρω τρεις περιπτώσεις δικής μου συμβολής, από ισάριθμες θέσεις Γενικού Γραμματέα στο τότε Υπουργείο Εμπορίου, στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και στο Υπουργικό Συμβούλιο.**

Η πρώτη περίπτωση ανάγεται στο καλοκαίρι του 1994, οπότε μετά εμπειρική εκ μέρους μου εφαρμογή αρχών και κανόνων ψηφίστηκε γραμμένος με τα χέρια μου νόμος για την απελευθέρωση της αγοράς μισθώσεων κατοικιών και επαγγελματικής στέγης. Με το νόμο εκείνο τέθηκε τέρμα στο τεχνητά απύθμενο χάσμα συμφερόντων ανάμεσα σε εκμισθωτές και μισθωτές μιας γκαρσονιέρας ή άλλου μικρού διαμερίσματος, που αντιδικούσαν στα Δικαστήρια για τον καθορισμό του περίφημου «θεμιτού μισθώματος» λες και πολεμούσε το κεφάλαιο με την εργατική τάξη, μετατρέποντας παράλληλα τους Δικαστές σε λογιστές. Η πολυετής στρέβλωση της αγοράς διορθώθηκε χωρίς να ανοίξει μύτη. Ήταν η πρώτη απελευθέρωση αγοράς μετά την επάνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία.

Η δεύτερη περίπτωση ανατρέχει στον Αύγουστο του 1996, όταν προκηρύχθηκαν εκλογές και ήμουν Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Ζήτησα και έλαβα από τον Πρωθυπουργό την άδεια να επιχειρήσω να διεξαχθούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα εκλογές χωρίς στρατιώτες και λόγχες στα εκλογικά τμήματα. Κι άλλοι είχαν προσπαθήσει στο παρελθόν κι είχαν συναντήσει ένα τείχος αρνητισμού, αναχρονισμού κι απροθυμίας. Έπεισα λίγους αξιωματικούς, τους ενέπνευσα φιλότιμο και πίστη, και το εγχείρημα υλοποιήθηκε μέσα σ΄ ελάχιστο χρόνο. Στις 22/9/96 έγιναν οι πρώτες εθνικές εκλογές χωρίς στρατιώτες με λόγχες στα εκλογικά τμήματα. Απλά, ολίγοι αστυφύλακες περιπολούσαν στα μεγάλα συγκροτήματα με τα πολλά εκλογικά τμήματα.

Τρίτη και πιο σημαντική περίπτωση αφορά τη δέσμη μέτρων για το φάρμακο που αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 1997. Από το καλοκαίρι του '95 ήταν έτοιμες προσωπικές μου προτάσεις για την αγορά και τις τιμές των φαρμάκων και είχα ακολουθήσει όλους ανεξαιρέτως τους κανόνες μεταρρύθμισης. Η παραίτηση του Υπουργού Κώστα Σημίτη ματαίωσε τότε την πρωτοβουλία, η οποία επανήλθε με τον Σημίτη Πρωθυπουργό πλέον και εμένα Γενικό Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου. Οι τιμές των φαρμάκων μειώθηκαν 16% μεσοσταθμικά, με νέο τρόπο τιμολόγησης, συν 10% καθαρά, με την κατάργηση των επιβαρύνσεων. Αυτό σήμαινε, τότε μείωση της ετήσιας φαρμακευτικής δαπάνης που κατέβαλλαν το Δημόσιο, οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και οι πολίτες, κατά υπερεκατό δισεκατομμύρια δραχμές, φυσικά με την ίδια κατανάλωση των ίδιων φαρμάκων. Και σκεφθείτε ότι μία μηνιαία αύξηση κατά 10.000 δρχ. στις υπερτριακόσιες χιλιάδες δικαιούχων του ΕΚΑΣ στοιχίζει ετησίως γύρω στα 40 δις δρχ.

Αν δεν ήταν Πρωθυπουργός ο **Κώστας Σημίτης** δεν θα προχωρούσε η πρωτοβουλία. Συνήργησαν μαζί μου κι έβαλαν πλάτη – τι σύμπτωση για τη σημερινή εκδήλωση! – ο **Νίκος Χριστοδουλάκης**, ως Υφυπουργός Οικονομικών τότε, ο **Μιχάλης Χρυσοχοΐδης** ως Υφυπουργός Ανάπτυξης τότε, ο **Γιάννης Στουρνάρας** ως αξιολογητής της πρότασης για λογαριασμό του τότε Υπουργού Εθνικής Οικονομίας **Γιάννου Παπαντωνίου** και τινες άλλοι. Πιστεύαμε στη μεταρρύθμιση αυτή, εργαστήκαμε, τολμήσαμε και πετύχαμε. **Βεβαίως, κανείς δεν είναι τέλειος. Δεν πετυχαίνουν όλες οι μεταρρυθμίσεις.** Μερικές φορές μάλιστα καταλήγουν σε αντίθετο αποτέλεσμα . Χαρακτηριστικό παράδειγμα όταν επιχειρήθηκε το 2001 **η διαφοροποίηση των ποσοστών και του ύψους της υποχρεωτικής παράστασης δικηγόρων στα συμβόλαια**, δηλ. αναπροσαρμογή μετά από πολλά χρόνια. **Τελικά, ψηφίστηκε η διαφοροποίηση σε περαιτέρω όφελος των δικηγόρων!** Κι αυτό γιατί η έντονη παρουσία δικηγόρων στα βουλευτικά έδρανα, στους διαδρόμους και στα θεωρεία, συνδυάστηκε με την απουσία των ωφελούμενων πολιτών και επενδυτών. Και σας ομιλεί **δικηγόρος με γιο δικηγόρο!**

Στην αντίπερα όχθη, θυμίζω τη Γενική Συνέλευση της **Ιονικής Τραπέζης**, στις 19 Ιουνίου 1998 που συγκλήθηκε για να αποφασίσει την **ιδιωτικοποίησή της**. Ήταν ημέρα Σάββατο και με συνεδριάζουσα ατύπως την κυβερνητική επιτροπή στο Μέγαρο Μαξίμου. **Θεωρώ σταθμό** την ημερομηνία εκείνη και για την κυβέρνηση και για την πορεία προς την **ΟΝΕ**. Η προσπάθεια **πέτυχε**, έστω και με τραύματα, διότι υπήρξε αποφασιστικότητα στο επίπεδο «ή γίνεται ή φεύγουμε». Κοινή αντίληψη, επίγνωση του διακυβεύματος και συνδρομή των παραγόντων της ανάπτυξης και της προόδου. ❞

Η συνέχεια και το τέλος στο επόμενο φύλλο μας